

ה"ט 57152/06/23 - בת אל עגיב נגד לילי מויאל

בית משפט השלום בקריות

ה"ט 57152-06-23 עגיב נ' מויאל
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט מוטי כהן
מבקשת	בת אל עגיב
נגד	
משיבה	לילי מויאל

החלטה

בפני בקשה למתן צו למניעת הטרדה מאיימת מכח החוק למניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב 2001 (להלן: "**החוק**").

רקע

1. המבקשת הינה עובדת משרד החינוך, גננת במקצועה בגן עיריה טרום חובה (להלן: "**הגן**").
2. המשיבה הינה סבתא לקטין, אשר התחנך בגן במועדים הרלוונטיים לאירועים נשוא בקשה זו (להלן: "**הנכד**").
3. לטענת המבקשת, המשיבה מטרידה אותה במקום עבודתה, ומכפישה את שמה, תוך שהינה מפזרת טענות לפיהן המבקשת גילתה אלימות כלפי הילדים שבגן, ואף מתנהלת כנגדה חקירת משטרה עקב כך.
4. לטענת המבקשת, המשיבה מאיימת עליה כי תפגע במקור פרנסתה ובמקום עבודתה, תוך שהיא מתסיסה כ- 300 תושבי השכונה כנגדה בקבוצת הוואטסאפ. הפרסום בקבוצת הוואטסאפ בוצע, לטענת המבקשת, ביום 20.06.23, ובעטיה הגישה המבקשת תלונה במשטרה.
5. המבקשת טוענת, כי מסכת ההטרדות החלה משום שהמבקשת דיווחה כי המשיבה תקפה בנוכחותה ילד בן 4 תוך שימוש באיומים וצעקות.
6. המשיבה הכחישה מכל וכל את טענות המבקשת, ואף עתרה לחיוב המבקשת בהוצאות ההליך.
7. המשיבה טוענת כי הגם שעברה על כל נספחי הבקשה שהוגשה ע"י המבקשת, לא ראתה כל איום פיזי או אחר.
8. לטענת המשיבה, לא הכפישה את שמה של המבקשת, ולשיטתה של המשיבה, לשון הרע, כפי הנטען ע"י המבקשת, ממילא אין בו כדי להוות הטרדה מאיימת.

9. המשיבה חוזרת ומבהירה, כי לכל אורכה ורוחבה של הבקשה, מצויות טענות שעיקרן בהוצאת דיבה ולשון הרע, ואין כל התייחסות לאיומים או הטרדה מאיימת.
10. בסעיף 11 לתצהיר המשיבה, מצינת האחרונה, כי אין לה התנגדות לא לדבר עם המבקשת שעה שהיא מגיעה לאיסוף נכדה מהגן, וככל שיהיה צורך להסתייע גננת/סייעת אחרת שתמסור לידה את הנכד.
11. לטענת המשיבה, המבקשת פנתה לבתה, באמצעות חברתה מהעיריה, וניסתה לגרום לכך שהמשיבה לא תוכל לאסוף את נכדה מהגן.
12. הובהר במהלך הדיון, כי נכד המשיבה יחל לימודיו בשנה הבאה בגן הסמוך לגן בו עובדת המבקשת, באותו מתחם.
13. בדיון שהתקיים היום, חזרו הצדדים על טענותיהם.

דיון והכרעה

14. לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובה וכן בראיות שהצדדים הציגו, הגעתי לכלל מסקנה שדין הבקשה להתקבל בחלקה בלבד ובאופן מידתי.
15. מטרתו של החוק, כפי שסע' 1 שבו מעיד: **"היא להגן על אדם מפני פגיעה בשלוות חייו, בפרטיותו, בחירותו או בגופו, בידי אדם אחר שנקט נגדו הטרדה מאיימת או שפגע בגופו"**. החוק קובע בסע' 2 שתי חלופות להגדרת המונח "הטרדה מאיימת": חלופה הקבועה בסע' 2(א) הכוללת הגדרה כללית של הטרדה מאיימת; והתנהגויות פרטניות, המנויות בסע' 2(ב), שבהתקיים אחת מהן יעלה הדבר לכדי "הטרדה מאיימת". על פי סע' 2(א) לחוק **"הטרדה מאיימת היא הטרדתו של אדם בידי אחר בכל דרך שהיא או נקיטת איומים כלפיו, בנסיבות הנותנות בסיס סביר להניח כי המטריד או המאיים עלול לשוב ולפגוע בשלוות חייו, בפרטיותו או בחירותו של האדם או כי הוא עלול לפגוע בגופו"**.
16. ההגדרה הבסיסית להטרדה מאיימת כוללת שני מרכיבים: הראשון, הטרדה או נקיטת איומים כלפי אחר; השני, נסיבות הטרדה או האיום מלמדות ברמה של "בסיס סביר להניח" כי המטריד או המאיים עלול לשוב ולפגוע בשלוות חייו, בפרטיותו או בחירותו של האחר או כי הוא עלול לפגוע בגופו. על פי הגדרה זו, כדי שמעשה יהווה הטרדה מאיימת אין די בכך שהוא יהיה בגדר איום או הטרדה, עליו ללמד על צפי להישנות מעשה עתידי שתהיה בו פגיעה בגופו או בשלוות חייו או בפרטיותו או בחירותו של הנפגע. הצפי נלמד מנסיבות המעשה (ראו ברע"א 2327/11 פלוני נ' פלוני (פורסם בנבו), 28.4.2011; ה"ט (קריות) 56467-01-14 פלוני נ' אלמוני (פורסם בנבו, 11.2.2014)).
17. עם זאת, בבר"ע 179/04 נס שובל נ' מרים ניסים נפסק על ידי כבוד השופט דרורי כהאי לישנא:
- "העילה המיוחדת, שהיא החידוש של חוק מניעת הטרדה מאיימת, היא זו: אם אדם ביצע הטרדה בעבר, או נקט איומים כלפיו (זה היסוד הראשון, שכולל את המעשה שבוצע בעבר), ובנוסף לכך הנסיבות נותנות בסיס סביר להניח כי אותו אדם יטריד או יאיים שוב ויפגע בשלוות חייו, בפרטיותו או בחירותו**

או בגופו של אותו אדם (היסוד השני, הצופה פני עתיד), כי אז, רק לאחר שהתקיימו שני היסודות הללו יחדיו ובאופן מצטבר, רשאי בית משפט ליתן צו למניעת הטרדה מאיימת. יודגש כי חוק מניעת הטרדה מאיימת, נחקק לאחר חקיקתו של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, ויש בו הגבלה לא מעטה על חירות האדם, אשר מבקש הצו רוצה להגבילו. מן הראוי כי הפעלת חוק מניעת הטרדה מאיימת, אשר נתונה לסמכותו של בית המשפט השלום, תיעשה באופן מושכל, כאשר, מצד אחד, תוגשם תכליתו ומטרתו, המגולמת בשמו ובסעיף 1 שבו (שצוטט לעיל בפסקה 16), ומצד שני, יש להיזהר שלא להיסחף, יתר על המידה, שכן בכך פוגעים אנו בחירויות היסוד של האדם, ובהן חופש התנועה".

18. כשביהמ"ש בוחן, האם יש מקום לעשות שימוש וליתן את אחד הצווים מכוח החוק למניעת הטרדה מאיימת, עליו לזכור, כי לנוכח זכותו של הנפגע, קיימת זכותו של הפוגע לפי הדין, ונדרש איזון בין הזכויות.

19. האיזון החוקתי משקף את התפיסה כי כל עוד מתייחסים לשיח הזכויות, המדובר בזכויות יחסיות באופיין, כאשר כל זכות יוצרת איזון עדין בין הערכים המתנגשים, ולפיכך, בבואי לשקול מתן צו על פי חוק למניעת הטרדה, שומה עלי, לבחון כל מקרה ומקרה לגופו, וברור שיש לעשות אבחנה בין המקרים הקלים יותר להכרעה- במקום בו מדובר למשל על מעשים פליליים מובהקים וברורים, אימים פיזיים או התבטאויות גסות המופצות או המוטחות כנגד אדם, לבין אותם המקרים, שאמנם קיים סיכון אך הוא רחוק מפגיעה בפרטיותו או שלמות גופו ונפשו של האדם.

20. ברע"א 2327/11 פלוני נ' פלוני (פורסם בנבו), צ"ן כב' השופט דנציגר:

"צו מניעת הטרדה מאיימת פוגע בזכויות אדם ואינו עניין דיוני ג דא: צו מניעת הטרדה מאיימת מגביל זכויות יסוד בסיסיות של הפרט כמו חופש התנועה, זכות הקניין, חופש הביטוי, הזכות לחירות ולאוטונומיה".

21. על מטרת החוק ניתן ללמוד גם מדברי ההסבר להצעת החוק (הצעות חוק 3028, ג' באב התשס"א, 23.7.01, בעמ' 769). במבוא לדברי ההסבר נאמר כדלקמן:
"המושג 'הטרדה מאיימת' או במקורו בשפה האנגלית 'stalking', מתייחס לדפוסי התנהגות הכוללים הטרדות ואיומים מסוגים שונים, אשר פוגעים בשלוות חיו, בפרטיותו או בגופו של אדם, ועל פי ניסיון החיים המצטבר, מקימים גם חשש לפגיעה בגופו או בחיו של האדם המוטד.
מרבית המעשים המצטרפים יחד לכדי הטרדה מאיימת מהווים, כל אחד בפני עצמו, עבירה פלילית. ...
הטרדה מאיימת גורמת לאדם שכלפיו היא מופנית למתח, לחרדה ולתחושת איום, לעיתים עד כדי אי יכולת לקיים שגרת חיים תקינה. במקרים רבים תלך ההתנהגות המטרידה ותחמיר מהטרדות פעוטות, דרך איומים ועד למעשי אלימות, אונס ורצח".

22. במקרה שבפנינו, ניכר כי עיקרה של ההטרדה המאיימת, מכוונת לאותם פרסומים שבוצעו ע"י המשיבה בקבוצת הוואטסאפ, ואשר לטענת המבקשת, מהווה הכפשה של שמה. ואולם, בל נשכח, כי פרסומים אלו באו לאחר מפגש טעון בין הצדדים ועל כך אפרט בהמשך.

23. בעניין זה מיקדה המשיבה טענותיה, וכפי שהיטיב להגדיר זאת בא כוחה של המשיבה: "אין טענה או משפט של הטרדה מאיימת, יש פה לכאורה טענות ללשון הרע" (עמ' 2, מול שורה 12 לפרוטוקול).

24. ועוד נטען מפי בא כוח המשיבה (בעמ' 2, מול שורה 21-22) כי "כאשר הגב' משתמשת במילה איומים מיד היא מסבירה שהיא מתכוונת שהיא אמרה שהיא לא תהיה גננת יותר, כלומר כל מהות הטענות הן לשון הרע וכלשונה פגיעה בפרטיות".
25. וכך גם באותו עמוד לפרוטוקול, מול שורה 30 נכתב: "הקפתי בעיגולים את הטענות שלה, אלו טענות של לשון הרע. אין אות אחת שקשורה להטרדה מאיימת".
26. וכך המשיבה הסבירה את "פרסומיה" בקבוצת הוואטסאפ:
- "לא היתה שום הטרדה מאיימת לא איימתי עליה, הנכדה שלי היתה אמורה להיות אצלה ב1 לספטמבר. בגינה שמעתי שהסייעת מורחקת ויש כל מיני הטרדות, שמעתי מההורים שאצלה עדיין השנה, שמעתי שאמור להיזהר לא ללכת לשם כי הסייעת בחקירה, נבהלתי מזה נורא. אין לי שום דבר נגדה, אני נמצאת במטה מאבק, מישהי נתנה לי קישור ומתמימותי נכנסתי לקבוצה ובאמת מישהי פנתה אלי באופן פרטי ואמרה לי שהוציאה ושאתרחק" (עמ' 2, שורות 34-36 ו-עמ' 3, שורות 1-2).
27. עיון בהודעות הוואטסאפ שצורפו לבקשה, מלמד כי המשיבה, אשר נכנסה לקבוצת וואטסאפ שאיננה חברה בה, וחזרה מספר פעמים במסגרת הודעותיה על כך שיש אלימות בגן וכי "גם הגננת" וכן "עדיין הכל הבנתי בחקירה".
28. ברי איפוא, כי דברים אלו בקבוצת הוואטסאפ, הביאו להתססה, ואחת המשתתפות אף כתבה: "מתי יהיה סוף לאלימות בגנים?".
29. ובהמשך לדברים אלו, מוסיפה המשיבה וכותבת "הסייעת, הרוסיה וותיקה, **בחקירה חמודות להתעורר**, תכף יתנו זכות להוציא זאת" (הדגשה שלי - מ.כ.).
30. יצוין עוד, כי חרף העובדה שמספר משתתפים הגיבו בניסיון לעצור את המשך פרסום הדברים וכתבו "אם אסור לדבר על הפרשיה עדיף לא לכתוב על זה בכלל", השיבה המשיבה "שמעתי הכולללל. נכון".
31. ובהמשך מציינת אחת המשתתפות: "אם שמעת ואסור לדבר למה את מדברת" והוסיפה "את נמצאת בקבוצה של 250 הורים. אז למה את כותבת את כל מה שאת כותבת".
32. ובהמשך מתלהט הדיון, ואחת המשתתפות כותבת: "את בכלל לא מהשכונה הגן לא קשור לשכונה החדשה למה להפיץ שקרים בקבוצה".
33. כך גם כותבת משתתפת נוספת "המטרה שלה היא ברורה וזה לפגוע בפרנסה ובכבוד של אדם אחר שלא נמצא בקבוצה ולא יכול להגן על עצמו".
34. ואותה משתתפת מוסיפה: "יש סיבה שאת לא מפסיקה להשמיץ את הגן ואת לא שייכת אליו? עד כדי כך שאת מתנתקת וחזרת לקבוצה? יש כאן עניין אישי שלך מול הצוות? אני רק מעדכנת אותך שאת משמיצה גן, גננת, סייעת וזו עילה לתביעה להוצאת דיבה. לעומתך, הבן שלי כן נמצא בגן שאת מדברת עליו ואני סומכת על הגננת ועל הצוות בעיניים עצומות. אם לא מתאים לך תחפשי גן אחר ואל תנסי לפגוע באף אחד".

35. עינינו הרואות, כי כניסתה של המשיבה לקבוצת הוואטסאפ, כמו גם חזרתה על הדברים ואופן שהדבר נעשה (האפילה המוטלת על הדברים מחמת "חקירת משטרה") חרף הודעות משתתפים אחרים לחדול, הוסיפה נופך מיסודי לדברים, ומלמדת כי כוונת המשיבה בפרסום לא בהכרח נועדה להזהיר את חברי הקבוצה כי אם להטיל דופי במבקשת ולהלך עליה אימים.

36. מבלי שאדרש עתה לדון במהות הפרסומים ותוכנם, ואינני נדרש לקבוע דבר באי חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה 1965, שעה שזו לא המחלוקת שבפני, **אציין כי התרשמתי מעדות המבקשת, כי היה בפרסומים אלו כדי לפגוע בשלוות חייה של המבקשת (עמ' 2 לפרוטוקול, מול שורות 1-3).**

37. אינני סבור, כדעת המשיבה, כי פרסום לשון הרע כפי הנטען ע"י המבקשת, ככלל איננו מהווה הטרדה מאיימת.

38. המחוקק הסמיך את בית המשפט ליתן צו למניעת הטרדה מאיימת בקשת רחבה של מקרים, גם כשלא מדובר באיומים של ממש אלא רק כשקיים חשש להמשך פגיעה בשלוות חייו של הנפגע. על אף שהפרסומים מהווים גם לשון הרע, הם מצדיקים גם צו למניעת הטרדה מאיימת. כפי שנקבע למשל בה"ט 8252-06-17 **שחר עזרא נ' ערן מישוריס** [פורסם בנבו] (23.6.17), ניתן ליתן צו הטרדה מאיימת כשההטרדה באמצעות פרסומים, כאשר מדובר בפגיעה של ממש בשלוות חייו של המבקש והפרסום נעשה באופן תכוף ומדובר בפרסומים חוזרים ונשנים. נקבע שם כי: **"על פי לשונו של חוק מניעת הטרדה מאיימת ולהשקפתי, במידה מסוימת גם על-פי תכליתו ניתן לכלול בגדר המקרים הבאים בגדרי תכולתו, גם מקרים שבהם בוצעה הטרדה על דרך של פרסומים, לרבות ברשתות החברתיות, ובלבד שיש בהם משום פגיעה של ממש בשלוות חייו של המבקש, בפרטיותו ובשמו הטוב, וכי מתקיים יסוד סביר להניח כי המטריד עלול לשוב ולפגוע בפרטיותו, בשמו הטוב או בשלוות חייו ... דומני כי על מנת שתחצה הטרדה באמצעות פרסומים את גבולם של דיני לשון הרע ותיכנס להיכלו של חוק מניעת הטרדה מאיימת, יש להיווכח כי מדובר בפרסומים רבים חוזרים ונשנים, בתדירות גבוהה כך שהצטברותם ומידת האינטנסיביות שלהם גורמת לפגיעה של ממש ביכולתו של הנפגע לקיים שגרת חיים תקינה".** במקרה דנן, סבורני כי התקיימו התנאים למתן צו למניעת הטרדה מאיימת בהתאם לחוק.

39. אכן, לאור חשיבות חופש הביטוי ועל מנת למנוע עקיפה של הליכים על-פי חוק איסור לשון הרע תשכ"ה 1965, לא כל פרסום מצדיק הענקת צו למניעת הטרדה מאיימת. שהרי, בדרך כלל התרופה לפגיעה בשם הטוב היא כספית ולא באמצעות מניעה מוקדמת.

40. יפים לענייננו דברי כב' השופטת דפנה ברק ארז ברע"א 6861/22 **יוספה ברק טמיר נ' ד"ר שרון אלרעי פרייס** [פורסם בנבו] (31.10.22):

"בית משפט השלום הנחה עצמו לאורן בהגדירו את קו הגבול בין פרסומים הנכנסים לגדרי חוק איסור לשון הרע לבין אלו החוסים תחת החוק למניעת הטרדה מאיימת. אכן, ביטוי הפוגע בשמו הטוב של אדם עשוי להיות רלוונטי במקרים המתאימים הן לחוק איסור לשון הרע והן לחוק למניעת ההטרדה המאיימת. אולם, בעוד שבגדרו של חוק איסור לשון הרע הבחינה המשפטית מתמקדת בתוכנו של הביטוי, על רקע החשש שהוא צפוי לבזות ולהשפיל את האדם הנוגע בדבר בעיני הבריות, החוק למניעת הטרדה מאיימת ממוקד בהשפעתו הנמשכת של הביטוי על האדם עצמו, בשל כך שהוא מאיים עליו או פוגע בשלוות חייו, בפרטיותו, בחירותו או בגופו. על רקע האמור, ברי כי בגדרו של חוק זה יש משמעות רבה לכך שהביטוי

הוא חוזר ונשנה. כמו כן, וכפי שמעיד עליו שמו - החוק למניעת הטרדה מאיימת ממוקד במניעה עתידית ומכאן חשיבותו. אם כן, אין מקום להנחה שמתחייב "סיווג" חד-חד-ערכי של פרסומים כלשון הרע או כהטרדה מאיימת. כאמור, עשויים להיות מצבים שבהם פרסומים יניחו עילה לתביעת לשון הרע (בשל הביזוי כלפי אחרים) וכן ישמשו עילה למתן צו למניעת הטרדה מאיימת (בשל האפקט שלהם על האדם עצמו). לצדם עשויים להיות מצבים שפרסומים יפלו רק לגדרו של אחד מהחוקים הנזכרים, או אף לא לאחד מהם."

41. אין צורך להכביר במילים בדבר עוצמתו והשפעתו של פרסום מהסוג נשוא התיק דנן על שלווה חייה של המבקשת, שכן מחד, מדובר בילדים קטינים ופעוטות, והרגישות בקרב הוריהם לכל פרסום שכזה הינה ברמה הגבוהה ביותר, ושנית - מדובר במקור פרנסתה ושמה הטוב של המבקשת כגננת.

42. לכל אלו מתווסף עיתוי הפרסומים - תקופת הקיץ בה מכלכלים ההורים את צעדיהם לקראת רישום והכנסת ילדיהם לגני הילדים בשנת הלימודים הבאה.

43. אלו כולם מלמדים על פוטנציאל הפגיעה הממשי בשלוות חייה של המבקשת, על כך שפרסומים מעין אלו, טומנים בחובם פגיעה ותחושת איום על עתידה המקצועי. מעדותה בפני בדיון התרשמתי, כאמור, כי אלו פני הדברים.

44. לא נעלמה מעיני העובדה, כי בעוד בסעיף 2 לתצהירה טוענת המשיבה כי "כמעט ולא מכירה אותה ולא דיברתי איתה בכלל", בעדותה בבית המשפט הזכירה המשיבה ארוע במסגרתו נטען כי המבקשת מסרה לה את נכדה לאחר שנפל, ואף הכפישה את המשיבה (עמ' 3, שורה 9), ובהמשך מוסיפה המשיבה כי המבקשת אף תקפה אותה וצעקה עליה בפני כל ההורים (עמ' 3, שורה 12).

45. מכאן, שגם לשיטת המשיבה, בין המבקשת למשיבה קדם "מפגש" טעון, ומכאן שלא ניתן להתעלם מפוטנציאל התלקחות עתידית.

46. חרף ניסיון מצד בית המשפט, לא הושגה הסכמה למתן צו הדדי למניעת הטרדה מאיימת.

47. בנסיבות העניין, ובשים לב לעובדה שנכדה של המשיבה צפוי ללמוד בשנת הלימודים הקרובה בגן הסמוך לגן בו עובדת המבקשת, הממוקם באותו מתחם מחד, ומאידך, זכותה של המשיבה כסבתא לאסוף את נכדה מהגן, לא מצאתי לנכון להורות על הרחקת צד אחד ממשנהו.

48. לאחר שערכתי את האיזונים הנדרשים בין זכויות הצדדים, מצאתי לנכון ליתן צו למניעת הטרדה מאיימת, לפיו אני אוסר על המשיבה :

א. להטריד את המבקשת בכל דרך ובכל מקום, לרבות בביתה ובמקום עבודתה;

ב. לאיים על המבקשת בכל דרך, בין ישירות ובין באמצעות אנשים אחרים;

ג. לבלוש אחר המבקשת, לארוב לה, להתחקות אחר תנועותיה ומעשיה, או לפגוע בפרטיותה בכל דרך אחרת;

ד. ליצור עם המבקשת כל קשר בעל פה, בכתב או בכל אמצעי אחר בין במישרין ובין בעקיפין ;

49. הצו יעמוד בתוקפו לתקופה של 6 חודשים מהיום.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ב תמוז תשפ"ג, 11 יולי 2023, בהעדר הצדדים.